Region Stockholm

22

Yttrande över motion 2020:10 av Catarina Wahlgren (V) om frakturkedjor

VKN 2020-0069

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Kunskapsstyrning och -stöd
Ameli Norling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-26

VKN 2020-0069

Vårdens
kunskapsstyrningsnämnd

Yttrande över motion 2020:10 av Catarina Wahlgren (V) om frakturkedjor

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har begärt att vårdens kunskapsstyrningsnämnd ska yttra sig över motion av frakturkedjor. I motionen föreslår Catarina Wahlgren att Region Stockholm omgående initierar ett arbete för att få till en fungerande sekundärprevention med frakturkedjor i hela regionen.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande.
Motion 2020:10 av Catarina Walgren (V).

Förslag till beslut

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd beslutar följande:

Tjänsteutlåtande över motion 2020:10 överlämnas till regionstyrelsen som nämndens yttrande.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Fraktur på grund av benskörhet är vanligt i den åldrande befolkningen och leder till lidande, följdsjukdomar och komplikationer. I nuläget finns en underdiagnostik och behandling av personer som har en hög frakturrisk och som tidigare har haft en benskörhetsrelaterad fraktur. Det är möjligt med förebyggande behandling vilket även har god effekt efter en första fraktur, så kallad sekundärprevention. Motionen förslår att regionen ska initiera ett arbete med att säkra en fungerande sekundärprevention med så kallade frakturkedjor i regionen.

Överväganden
Vården vid benskörhet varierar över Sverige, och vi har också olika goda resultat inom Region Stockholm vilket kan ses i den öppna statistiken i Vården i siffror. Socialstyrelsen har tagit fram reviderade Nationella riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar, lanserade regionalt oktober 2020, där den vetenskapliga grunden för olika åtgärder vid benskörhet är värderad och graderad. Riktlinjerna syftar till att stimulera användningen av vetenskapligt utvärderade och effektiva åtgärder, och är ett underlag för öppna och systematiska prioriteringar i hälso- och sjukvården. Den mest prioriterade åtgärden vid benskörhet enligt Socialstyrelsen är en systematisk riskvärdering, utredning och behandling efter fraktur, vilket kan kallas frakturkedja.

Inom regionernas gemensamma nationella system för kunskapsstyrning har ett personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp för osteoporos tillsänts alla regioner på remiss och förväntas hanteras nationellt för beslut efter årsskiftet. Detta vårdförlopps målgrupp är patienter med hög risk för fraktur; vilket i första hand utgörs av frakturer i höft, kota, bäcken, överarm eller handled. Målsättningen är att dessa patienter ska erhålla en strukturerad och systematisk sekundärprevention med hjälp av specialkompetens inom osteoporos och osteoporosrelaterade frakturer vilket kan beskrivas som en frakturkedja.

Inom Region Stockholms kunskapsstyrningsorganisation finns en regional process för ordnat införande av vårdförlopp som bidrar med systematik och lärande mellan regionala programområden för att ge konkreta resultat för berörda patientgrupper. På basen av de nya Nationella riktlinjerna och det föreslagna personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet pågår ett arbete mellan regionalt programområde (RPO) Rörelseorganens sjukdomar och RPO Endokrina sjukdomar, som har ett gemensamt ansvar för patienter med benskörhet, med att ta fram förslag på regionalt arbetssätt. Bland annat har möjligheten till att skapa en digital vårdkedja lyfts som en möjlighet. Konkreta förslag kommer finnas tillgängliga under våren 2021 förutsatt att vårdens arbete med frågan inte försenas på grund av Covid-19 pandemin.

Ekonomiska konsekvenser
Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Förslaget till beslut har oförändrade konsekvenser för patientsäkerheten men beskriver arbete med ökad patientsäkerhet.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget till beslut har oförändrade konsekvenser för jämlik och jämställd vård men beskriver arbete mot mer jämlik och jämställd vård.

Miljökonsekvenser
Förslaget till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslaget till beslut har ingen påverkan på administration.

Magnus Thyberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Magnus Thyberg, 2020-11-26

Ankom
Region Stockholm
2020 -02- 11
Dnr RS 2020-0188
2020 : 10

Region Stockholm

Region Stockholm
2020-01-22

Motion av Catarina Wahlgren (V) om frakturkedjor

Sveriges och Region Stockholms befolkning blir allt äldre. Ett av de fyra vanligaste sjukdomstillståndet för personer över 65 år är höftledsfrakturer. Var femte kvinna och mer än var tionde man drabbas någon gång i livet av detta. Cirka 30 % av de som drabbas dör inom ett år och de som överlever får ett fortsatt liv med nedsatt rörelseförmåga och sänkt självständighet. 2017 inträffade 120 000 helt nya benbrott i Sverige. Benskörhet och den sänkning av livskvaliteten som det innebär drabbar över en halv miljon kvinnor och män i Sverige idag.

Det finns dock bra behandling som höjer livskvaliteten och ökar överlevnaden för de som drabbats. Den som drabbats av ett benbrott löper fem gånger så stor risk att drabbas igen. Ändå får bara dryga 17 % av patienterna behandling efter en fraktur. En olycklig utveckling där allt fler får en försämrad livskvalitet går att vända genom att inrätta så kallade frakturkedjor. Det handlar om en sekundär prevention där den som drabbas av en fraktur får uppföljning och prevention för att inte drabbas igen. Detta finns på vissa platser i Sverige och även i Region Stockholm, men alla som råkar ut för detta får inte samma stöd och hjälp.

I en sjukvård med en hårt ansträngd ekonomi är det ibland svårt för personalen att själva prioritera hur de ska lägga upp sitt arbete. Ofta kan det bli att släcka de mest akuta bränderna och då är det inte preventivt arbete för äldre (fr a kvinnor) som dyker upp på dagordningen. Även om detta skulle kunna spara mycket pengar och arbete. Därför anser vi i Vänsterpartiet att det är viktigt att politiken visar en viljeinriktning att ta tag i dessa problem och ger ett uppdrag till verksamheterna.

Med anledning av ovanstående föreslår jag regionfullmäktige besluta följande:

att Region Stockholm omgående initierar ett arbete för att få till en fungerande sekundärprevention med frakturkedjor i hela regionen.

Catarina Wahlgren (V)